



DOM DUGA ZAGREB

Ozaljska 93, 10000 Zagreb
info@duga-zagreb.hr

Zagreb, 27. srpnja 2021.

PORTAL H-Alter
urednik.halter@gmail.com
2004961@gmail.com
redakcija@h-alter.org

PREDMET: Reakcija na članak „Sustav za zaštitu ili zlostavljanje djece?“

Poštovani glavni urednik portala H-Alter,

Uime ustanove socijalne skrbi pod nazivom Dom za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja „Duga – Zagreb“ (nastavno: Dom „Duga-Zagreb“), kao ravnateljica u ustanovi, potaknuta sam zbog objave predmetnog članka očitovati se i reagirati na činjenice vezano za stručni rad Poliklinike za djecu Grada Zagreba (nastavno: Poliklinika).

Ukratko, Dom „Duga-Zagreb“ ustanova je koja od 2005.g. skrbi o žrtvama obiteljskog nasilja i njihovoј djeci za vrijeme dok su na smještaju u skloništu. Pored toga aktivno radimo na dvije različite adrese savjetovanje za sugradane koji imaju problem s nasiljem u obitelji . Kao treća djelatnost na odvojenoj adresi, ističe se rad stručnog tima koji provodi psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji koji su osuđeni i upućeni odlukom suda na šestomjesečni tretman promjene obrazaca nasilnog ponašanja.

Imajući navedeno u vidu, uzimam pravo autentično i stručno govoriti o sljedećem:

Autorica predmetnog članka napisala je sadržaj koji ima za cilj umanjiti pa i degradirati kvalitetu rada stručnjaka u Poliklinici i stručnost ravnateljice prof.dr.sc. Buljan Flander. Sadržaj članka je označen predznakom „istraživačkog novinarstva“. Želim dati svoj doprinos „istraživačkim namjerama“ novinarke, te istaknuti da se povijest odnosa Doma „Duga-Zagreb“ s Poliklinikom može opisati kao stručna i operativna suradnja, na dobrobit djece koja su kod nas na smještaju.

Djeca u naše sklonište dolaze u 98% slučajeva sa svojim majkama koje su žrtve obiteljskog nasilja. Radi se o djeci koja su svjedočila nasilju između roditelja ili su i sama bila žrtve roditeljskog nasilja. Svjedočimo traumama koje ta djeca imaju. Svjedočimo i kako takve traume značajno ometaju njihov emocionalni razvoj, a time i razvoj drugih segmenata osobnosti.

Prof. dr. sc. Gordana Buljan Flander, ravnateljica Poliklinike, idejno je i operativno utvrdila evidentne pomake na bolje u dijagnostici i tretmanu zlostavljane djece i to ne samo u Hrvatskoj. Kao stručnjakinja uvažena je i rado viđena na svim stručnim skupovima u Hrvatskoj, u regiji, u Europi i mnogim svjetskim destinacijama, čemu sam ne jednom svjedočila. Sve što navodim unijela je i nadalje ugrađuje u sadržaje rada stručnjaka zaposlenih u Poliklinici i kontinuirano potiče i podržava stručni rast i obrazovanje zaposlenika.

Nebrojeno puta je naš stručni tim svjedočio temeljitim timskim stručnim obradama stanja djece iz našeg skloništa, kao i stavljanja istog u kontekst poremećenih odnosa između njihovih roditelja. U takvoj situaciji uvijek je jedan roditelj nezadovoljan nalazom kao i posljedičnim djelovanjem sustava koje se temelji na multidisciplinarnom mišljenju stručnjaka u Poliklinici.

Posebna je vrijednost i naglasak na toj multidisciplinarnosti u obradi i dijagnostici stanja djece, ali i kasnije u tretmanu. Nigdje u Hrvatskoj i u Europi ne postoji ustanova koja na taj način pristupa dijagnozi i liječenju posljedica kod zlostavljane djece, što se pokazalo posebno efikasnim, a za djecu minimalno opterećujućim pristupom u saniranju psihofizičkih posljedica uslijed izloženosti zlostavljanju.

Uz navedeno, upravo se ravnateljici Buljan Flander pripisuje zasluga za predvodjenje inicijative i za veliku upornost dok nije konačno bila i ostvarena potreba da djeca svjedoče pred sudom putem video linka. To je neprocjenjiva pomoć i olakšanje za dijete kada mora svjedočiti o posebno ružnim situacijama zlostavljanja od vlastitog roditelja i drugih najbližih osoba.

Prof.dr.sc. Buljan Flander, odavno je iskoračila iz okvira Hrvatske u svom stručnom djelovanju. U tom kontekstu je i prepoznavanje pojave „otuđenja djeteta“ pred kojom stručnjaci u Poliklinici ne zatvaraju oči te ističu činjenicu koju i mi stručnjaci iz područja rada isključivo sa žrtvama obiteljskog nasilja potpisujemo: „*Djeca trebaju zadržati pažnju i ljubav svojih roditelja, kao i doživljavati da su roditelji dovoljno dobro kako bi mogli skrbiti o njima. Roditelj koji direktno ili indirektno šalje djetetu poruku da treba odbaciti drugog roditelja kako bi zadržao njegovu ljubav, pažnju, kako ne bi probudilo njegovu tugu i ljutnju, djetetu relativno jednostavno može uvjetovati odbacivanje drugog roditelja, odnosno vjerovanje da je taj roditelj loš i opasan, čak i kada realno*

nije. “ Važno je znati da nikada nigdje nitko iz Poliklinike na niti jednom stručnom skupu gdje smo nazočili nije isticao da je potrebno tu pojavu registrirati kao dijagnozu. Upravo suprotno ističu: „*Iako postoje inicijative pojedinih stručnjaka i udruženja da se otuđenje uvede kao zasebna dijagnostička kategorija, u postojećim klasifikacijama otuđenje (zasad) nije dijagnoza, niti je za naš svakodnevni rad potrebno da bude. Postoji cijeli niz drugih dijagnoza koje mogu dovoljno dobro opisati otuđenje (ili kako god ga nazivali – emocionalno zlostavljanje, stapanje s jednim roditeljem, inducirani psihološki splitting...) te okolnosti njegovog nastanka i održavanja.*“

U našem poslu sa žrtvama obiteljskog nasilja svjedočimo ružnim posljedicama induciranja djeteta od strane zlostavljačkog roditelja u odnosu na roditelja žrtvu.

Posljedice se vide u djetetovom strahu „kako biti dobar s oba roditelja, a ne povrijediti onog drugog“. Posljedice se vide u djetetovom osjećaju krivnje da je uzrokovalo konflikt među roditeljima. Posljedice se vide u izraženom povlačenju ili pretjeranoj agresivnosti kod već vrlo male djece, a još snažnije prema pubertetu. Posljedice se vide u tuzi zbog emocionalnog ucjenjivanja kojem je dijete izloženo jer mora birati strane.

U obiteljskom nasilju manipulativan roditelj je najčešće onaj s kojim dijete ne živi i koji je označen kao počinitelj nasilja. Istina je također da gdje imamo žrtvu uvijek postoji rizik da i žrtva manipulira istinom o tome „tko je žrtva, a tko je nasilnik?“. Svakako je obrazac prema kojem radimo da uvijek poklanjamo vjeru žrtvi koja u startu traži pomoć. Tijekom njezinog boravka u skloništu (prosječno 3-5 mj.), imamo kvalitetnu priliku uočiti da li je to zaista tako. U slučaju da se utvrди da nije tako, imamo obavezu dalje prijaviti naša zapažanja i dati stručno mišljenje nadležnom ured socijalne skrbi. Odgovorno ovdje ističem da se to događa u zanemarivom broju slučajeva (do 1%).

Važno mi je da se uoči paralela sa sljedećim iznošenjima novinarke Jindra (u ironičnom tonu):

- „da su stručnjaci bezgrešni i treba ih uzimati zdravo za gotovo!“
- „da je sve oko “otuđenja” prepusteno slobodnoj volji “stručnjaka” i našem povjerenju u “stručnjaka”. To znači da je jedino objektivno u “otuđenju” – golema mogućnost da isti slučaj, isto dijete, različiti stručnjaci različito procijene.“

Uvijek u startu poklanjamo vjeru žrtvi i poklanjamo vjeru stručnjaku da zna što radi. U pravosuđu imamo neprilične primjere s vrlo različitim sudskim presudama za iste okolnosti slučaja koji su se

dogodili u različitim mjestima u Hrvatskoj. Tome svjedočimo u temi obiteljskog nasilja prečesto. Zbog toga je nužno napraviti promjenu i sustavno omogućiti usklađenje sudske prakse u RH. U području psihosocijalne podrške, tretmana traumatizirane djece i aktiviranja drugih metoda u cilju prorade traume i osnaživanja zanemarenog ili zlostavljanog djetetovog bića, svakako se može naići na žrtve koje to nisu, na počinitelje koji to nisu, na stručnjake koji su pogriješili u procjeni, na suce koji nisu sagledali cjelinu i dosudili su preblagu kaznu.

Imam uvid u kvalitetu rada stručnjaka u Poliklinici temeljem činjenice da je iz našeg skloništa od 2005.g. do danas bilo upućeno 64 djece koja su bila na smještaju u našem skloništu za žrtve obiteljskog nasilja, zajedno sa svojim majkama i puno rjeđe sa svojim očevima.

Imam uvid da je ravnateljica Poliklinike osoba u punini svih moralnih i humanih atributa čemu svjedočim 30 godina tijekom mog radnog vijeka.

Prozivanje zbog navodne nestručnosti u radu Poliklinike s isticanjem navodnog nepriličnog pozicioniranja ravnateljice, može pokrenuti samo netko tko nije direktno involviran u psihosocijalni rad s konfliktnim klijentima.

Posebno je neprihvatljivo i generalno opasno bez objektivnog znanja kritizirati i prozivati struku, te od svega nastojati napraviti negativnost i "nadristručnost". Opasno je tim prije jer u takvom pristupu nema nigdje u fokusu djeteta! U fokusu su bijesni konfliktni roditelji koji nastoje naći novog krivca jer imaju problem sa samouvidom, a novinari imaju vječnu potrebu za što boljom prodajom medija s kojeg se javljaju.

Dobar znak u tužnom pokušaju povezivanja onog što je nepovezivo, su brze reakcije organizacija koje okupljaju struku psihologije i socijalnog rada, koje bezrezervno daju podršku Poliklinici i ravnateljici Buljan Flander.

Imajući u vidu visoku traumatiziranost i potrebu za multidisciplinarnom pomoći kod djece žrtava obiteljskog nasilja, koja su kod nas na smještaju, stručnjaci iz Doma "Duga-Zagreb" i niže potpisana ravnateljica iskreno se nadaju, da će se uredništvo portala H-Alter ispričati stručnjacima Poliklinike i ravnateljici osobno jer su raspirili vatru tamo gdje odavno prije vlada svjetlo koje je upalila struka!

U ovom slučaju to svjetlo dolazi iz Poliklinike za zaštite djece i mladih Grada Zagreba!

S poštovanjem

**RAVNATELJICA
mr.sc. Željka Barić**